

Piotr Berta
21.07.25

Zasada "nieczynienia poważnych szkód" (DNSH) w praktyce

Klucz do zrównoważonych inwestycji w ramach funduszy europejskich

Agenda

Blok I: Czym jest zasada DNSH? – kontekst prawny i środowiskowy	10:15 – 11:30	Pochodzenie i definicja zasady DNSH (w tym w ramach Taksonomii UE i KPO) Sześć celów środowiskowych i relacja z DNSH Obowiązki beneficjentów i instytucji wdrażających Rola zasady DNSH w projektach przyrodniczych
Blok II: DNSH w praktyce – dokumentacja, analiza ryzyk, przykłady	11:45 – 13:00	Jak oceniać zgodność projektu z zasadą DNSH – krok po kroku Praktyczne przykłady z działań przyrodniczych: Typowe błędy i ryzyka w dokumentach DNSH
Blok III: Zasada DNSH a zielone zamówienia publiczne	13:15 – 14:30	Zielone zamówienia publiczne – podstawy i regulacje Jak uwzględniać DNSH w opisie przedmiotu zamówienia, kryteriach i umowie Dobre praktyki
Podsumowanie i sesja Q&A	14:45 – 15:00	

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

BLOK I

Czym jest zasada DNSH? – kontekst prawny i środowiskowy

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Czym jest zasada DNSH? – kontekst prawny i środowiskowy

Kluczowe zagadnienia do omówienia w bloku:

- Pochodzenie i definicja DNSH.
- Związek z Taksonomią UE i celami środowiskowymi.
- Obowiązki beneficjentów i instytucji.
- Specyfika DNSH w projektach przyrodniczych.

Definicja i geneza zasady DNSH

(1)

Definicja DNSH (Do No Significant Harm):

- Zasada, zgodnie z którą żadna inwestycja ani reforma finansowana ze środków publicznych (zwłaszcza unijnych) nie może wyrządzać **znaczących szkód** środowisku.
- Oznacza to, że każdy projekt musi być oceniony pod kątem jego potencjalnego negatywnego wpływu na środowisko.
- Nie wystarczy, że projekt jest „neutralny” – musi aktywnie unikać szkód.

Geneza i kontekst:

- **Europejski Zielony Ład (European Green Deal):** Strategia UE na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku. DNSH jest jej integralną częścią.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Definicja i geneza zasady DNSH (2)

Geneza i kontekst:

- **Mechanizm Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility - RRF), w tym Krajowe Plany Odbudowy (KPO):** Jedno z kluczowych wymagań dla finansowania. Bez spełnienia DNSH, brak dostępu do środków.
- **Fundusze Europejskie na lata 2021-2027 (np. FEnIKS, FEdKP):** DNSH jest horyzontalną zasadą mającą zastosowanie do wszystkich interwencji wspieranych z tych funduszy
- Mechanizm Odbudowy i Zwiększania Odporności (Recovery and Resilience Facility - RRF), w tym Krajowe Plany Odbudowy (KPO).
- Fundusze Europejskie na lata 2021-2027 (np. FEnIKS, FEdKP): DNSH jest horyzontalną zasadą mającą zastosowanie do wszystkich interwencji wspieranych z tych funduszy.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Podstawy prawne i dokumenty referencyjne

Rozporządzenie (UE) 2020/852 (Rozporządzenie w sprawie Taksonomii):

- Definiuje sześć celów środowiskowych, w odniesieniu do których należy oceniać, czy działalność gospodarcza wyrządza znaczącą szkodę.
- Podstawa do stworzenia kryteriów technicznych weryfikacji DNSH.

Rozporządzenie (UE) 2021/241 (Rozporządzenie ustanawiające RRF):

- W art. 5 ust. 2 wprowadza obowiązek przestrzegania zasady DNSH dla wszystkich inwestycji i reform finansowanych z RRF (w tym KPO).

Wytyczne Komisji Europejskiej:

- **"Technical guidance on the application of the 'do no significant harm' principle under the Recovery and Resilience Facility (2021/C 58/01)"**

Krajowe dokumenty implementacyjne (Polskie Wytyczne):

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich
Środowiska.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Sześć Celów Środowiskowych Taksonomii UE (1)

Łagodzenie zmian klimatu (Climate Change Mitigation):

- **Cel:** zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych (GHG) lub zwiększenie ich pochłaniania.
- **DNSH oznacza, że:** projekt nie może prowadzić do wzrostu emisji GHG ani utrudniać osiągnięcia neutralności klimatycznej.

Adaptacja do zmian klimatu (Climate Change Adaptation):

- **Cel:** zmniejszenie negatywnych skutków obecnych i przyszłych zmian klimatu.
- **DNSH oznacza, że:** projekt nie może zwiększać podatności na ryzyka klimatyczne ani tworzyć nowych zagrożeń.

Zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich (Sustainable Use and Protection of Water and Marine Resources):

- **Cel:** zapewnienie dobrego stanu ilościowego i jakościowego zasobów wodnych.
- **DNSH oznacza, że:** projekt nie może pogarszać stanu wód, prowadzić do ich nadmiernego zużycia lub zanieczyszczenia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Sześć Celów Środowiskowych Taksonomii UE (2)

Przejsie na gospodarke o obiegu zamknietym (Transition to a Circular Economy):

- **Cel:** minimalizowanie powstawania odpadów, efektywne wykorzystanie zasobów
- **DNSH oznacza, że:** projekt nie może zwiększać ilości odpadów niepoddawanych recyklingowi, ani prowadzić do nieefektywnego wykorzystania surowców.

Zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń (Pollution Prevention and Control):

- **Cel:** ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby.
- **DNSH oznacza, że:** projekt nie może prowadzić do zwiększenia zanieczyszczeń ponad dopuszczalne normy.

Ochrona i odbudowa bioróżnorodności oraz ekosystemów (Protection and Restoration of Biodiversity and Ecosystems):

- **Cel:** zatrzymanie utraty bioróżnorodności, ochrona siedlisk naturalnych, gatunków.
- **DNSH oznacza, że:** projekt nie może negatywnie wpływać na siedliska naturalne i gatunki, prowadzić do ich fragmentacji, utraty lub degradacji.

Plan Odbudowy i Odporności
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Definiowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Obowiązki Beneficjentów i Instytucji Wdrażających

Obowiązki Beneficjenta:

- **Wstępna samoocena/analiza:** przeprowadzenie analizy potencjalnego wpływu na środowisko.
- **Sporządzenie oświadczenia/formularza DNSH:** wypełnienie dedykowanego formularza, wskazując wpływ, środki łagodzące i dowody.
- **Zapewnienie zgodności w trakcie realizacji:** wdrażanie projektu zgodnie z założeniami DNSH.
- **Dokumentowanie i sprawozdawczość:** prowadzenie dokumentacji potwierdzającej zgodność.
- **Sankcje:** brak zgodności może prowadzić do korekt finansowych.

Obowiązki instytucji wdrażającej/oceniającej:

- **Opracowanie wytycznych:** przygotowanie jasnych wytycznych dla beneficjentów.
- **Ocena wniosków:** weryfikacja złożonych oświadczeń DNSH.
- **Monitorowanie i kontrola:** weryfikacja zgodności na etapie realizacji i po zakończeniu

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Rola zasady DNSH w projektach przyrodniczych

Pozorna sprzeczność / podwójna natura: projekty przyrodnicze, choć pro-środowiskowe, również muszą być poddane ocenie DNSH, aby uniknąć niezamierzonych szkód.

Potencjalne niezamierzone szkody w projektach przyrodniczych (przykłady):

- Emisje GHG ze sprzętu budowlanego.
- Zakłócenie bilansu wodnego.
- Odpady z rozbiórki/budowy.
- Hałas, pyły, zanieczyszczenia z maszyn.
- Naruszenie innych siedlisk lub gatunków, introdukcja gatunków obcych.

DNSH jako narzędzie optymalizacji i weryfikacji: pomaga zapewnić, że projekty przyrodnicze są kompleksowo przemyślane i minimalizują wszelkie negatywne oddziaływania.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Podsumowanie bloku I

Kluczowe wnioski z bloku I:

DNSH to obowiązkowa zasada w finansowaniu UE.

Ocena obejmuje sześć celów środowiskowych.

Beneficjenci odpowiadają za prawidłową ocenę i dokumentację, instytucje za weryfikację.

Nawet projekty pro-środowiskowe wymagają rygorystycznej analizy DNSH.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

BLOK II

**DNSH w praktyce –
Dokumentacja, analiza ryzyk,
przykłady**

Proces oceny zgodności projektu z zasadą DNSH

Identyfikacja Inwestycji/Reformy: Precyzyjny opis projektu

Analiza Potencjalnego Wpływu na Środowisko:

- Dla **KAŻDEGO** z sześciu celów środowiskowych DNSH.
- Czy projekt może mieć jakikolwiek wpływ (pozytywny, neutralny, negatywny) na dany cel?
- Szczególna uwaga na "znaczące szkody" – czy istnieje ryzyko ich wystąpienia?

Określenie Koniecznych Środków Łagodzących (Mitigation Measures):

- Jeśli zidentyfikowano ryzyko znaczącej szkody, zaproponuj konkretne działania, które zminimalizują lub wyeliminują to ryzyko.
- Środki powinny być **konkretne, mierzalne, osiągalne, realistyczne i terminowe (SMART)**.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Proces oceny zgodności projektu z zasadą DNSH

Uzasadnienie Zgodności / Brak Szkód:

- Wyjaśnienie, dlaczego wdrożone środki zapewniają zgodność z zasadą DNSH.
- Potwierdzenie, że projekt nie wyrządzi znaczących szkód żadnemu z sześciu celów.

Gromadzenie Dowodów i Dokumentacji:

- Załączenie wszystkich niezbędnych dokumentów potwierdzających analizę i zastosowanie środków (np. decyzje środowiskowe, ekspertyzy, raporty, certyfikaty, pozwolenia).
- Wypełnienie formularza Oświadczenia DNSH.

Wypełnianie Oświadczenia DNSH

- **Sekcja A: Informacje Ogólne o Projekcie:** Nazwa, Beneficjent, Cele, Rodzaj inwestycji, Lokalizacja.
- **Sekcja B: Ocena DNSH dla Sześciu Celów Środowiskowych:**
 - Dla każdego z 6 celów:
 - **Krótki opis potencjalnego wpływu:** Czy istnieje ryzyko negatywnego wpływu? Jakiego?
 - **Wskazanie zastosowanych środków łagodzących:** Konkretnie działania (np. "wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych", "montaż nowoczesnych filtrów", "selektywna zbiórka odpadów").
 - **Uzasadnienie zgodności z zasadą DNSH:** Dlaczego zastosowane środki zapewniają brak znaczącej szkody? **(TO JEST KLUCZ DO SUKCESU!)**
 - **Wskazanie dowodów/załączników:** Jakie dokumenty to potwierdzają? (np. "decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach", "audyt energetyczny", "umowy z firmami recyklingowymi").
- **Sekcja C: Oświadczenie Beneficjenta i Podpis.**

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wypełnianie Oświadczenia DNSH

Ważne uwagi przy wypełnianiu:

- **Szczegółowość:** Unikaj ogólników. Bądź konkretny w opisie wpływu i środków.
- **Spójność:** Upewnij się, że opis projektu jest spójny z całą dokumentacją.
- **Dowody:** Każde stwierdzenie musi być poparte wiarygodnym dowodem.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Analiza ryzyka dla każdego celu środowiskowego

Czym jest "znacząca szkoda"? Definicja z Taksonomii UE (Rozporządzenie 2020/852, art. 17).

Metodyka analizy ryzyka:

- Krok 1: wstępna kwalifikacja (screening).
- Krok 2: identyfikacja potencjalnych negatywnych skutków.
- Krok 3: ocena prawdopodobieństwa i skali szkody.
- Krok 4: identyfikacja i wdrożenie środków łagodzących.
- Krok 5: weryfikacja skuteczności środków.

Narzędzia pomocnicze: karty sektorowe/typologiczne, lista wykluczeń/wyłączeń.

Analiza ryzyka dla każdego celu środowiskowego

Czym jest "znacząca szkoda"?

- Definicja pochodzi z Taksonomii UE (Rozporządzenie 2020/852, art. 17).
- Dla każdego celu istnieją szczegółowe kryteria (np. znaczny wzrost emisji GHG, pogorszenie stanu wód, utrata siedlisk).

Metodyka Analizy Ryzyka (na przykładzie z "Poradnik_weryfikacji_inwestycji..."):

- **Krok 1: Wstępna kwalifikacja:** Czy projekt może mieć wpływ na dany cel? (Tak/Nie/Nie dotyczy).
- **Krok 2: Identyfikacja potencjalnych negatywnych skutków:** Co konkretnie w projekcie może zaszkodzić danemu celowi? (Np. prace ziemne -> zanieczyszczenie wód, zniszczenie siedlisk).

Analiza ryzyka dla każdego celu środowiskowego

Metodyka Analizy Ryzyka (na przykładzie z "Poradnik_weryfikacji_inwestycji..."):

- **Krok 3: Ocena prawdopodobieństwa i skali szkody:** Czy szkoda jest **znacząca**? Czy wystąpi **bez środków łagodzących**?
- **Krok 4: Identyfikacja i wdrożenie środków łagodzących:** Jakie działania podjąć, aby zapobiec lub zminimalizować ryzyka? (Hierarchia: Zapobieganie > Minimalizowanie > Renaturyzacja > Kompensacja).
- **Krok 5: Weryfikacja skuteczności środków:** Czy zastosowane środki faktycznie eliminują ryzyko znaczącej szkody?

Narzędzia pomocnicze: Karty sektorowe/typologiczne w poradnikach, listy wykluczeń.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Praktyczne przykłady ocena DNSH – studium przypadku (A)

Opis Projektu: Kompleksowa termomodernizacja budynku (np. szkoły): ocieplenie, wymiana stolarki, modernizacja ogrzewania (pompa ciepła), instalacja PV.

Analiza DNSH (wybrane cele - szczegółowo):

- **Cel 1: Łagodzenie zmian klimatu:**

- **Wpływ:** Bardzo pozytywny (redukcja zużycia energii, emisji GHG, produkcja czystej energii).
- **Ryzyka/Środki:** Minimalne ryzyko emisji z transportu materiałów -> standardowe praktyki budowlane (lokalni dostawcy). Brak paliw kopalnych.
- **Uzasadnienie:** Projekt znacząco przyczynia się do redukcji emisji GHG.
- **Dowody:** Audyt energetyczny, dokumentacja techniczna pompy ciepła/PV.

Praktyczne przykłady ocena DNSH – studium przypadku (A)

Cel 4: Gospodarka o obiegu zamkniętym:

- **Wpływ:** Potencjalnie negatywny (odpady budowlane z rozbiórki).
- **Ryzyka/Środki:** Konieczność zarządzania odpadami. Środki: selektywna zbiórka, recykling, ponowne wykorzystanie.
- **Uzasadnienie:** Prawidłowe gospodarowanie odpadami minimalizuje wpływ.
- **Dowody:** Umowy z firmami recyklingowymi, karty przekazania odpadów.

Cel 5: Zapobieganie zanieczyszczeniom:

- **Wpływ:** Neutralny/pozytywny (redukcja emisji z ogrzewania).
- **Ryzyka/Środki:** Hałas/pyły w fazie budowy -> standardowe środki BZP, zraszanie dróg.
- **Uzasadnienie:** Projekt redukuje zanieczyszczenia z eksploatacji, a ryzyka z budowy są minimalne.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Praktyczne Przykłady Ocena DNSH – Studium Przypadku (B)

Opis Projektu: Odtworzenie meandrów rzeki, usunięcie umocnień, nasadzenia roślinności rodzimej, utworzenie starorzeczy.

Analiza DNSH (wybrane cele - szczegółowo):

- **Cel 2: Adaptacja do zmian klimatu:**
 - **Wpływ:** Bardzo pozytywny (zwiększenie retencji wody, zmniejszenie ryzyka powodzi i susz).
 - **Ryzyka/Środki:** Chwilowe zakłócenia bilansu wodnego -> monitorowanie, etapowanie prac.
 - **Uzasadnienie:** Projekt znacząco zwiększa odporność na zmiany klimatu.
 - **Dowody:** Ekspertyza hydrologiczna, ocena wpływu na gospodarkę wodną.

Praktyczne Przykłady Ocena DNSH – Studium Przypadku (B)

Cel 3: Zrównoważone wykorzystanie wód:

- **Wpływ:** Bardzo pozytywny (poprawa jakości wód, zwiększenie retencji).
- **Ryzyka/Środki:** Zanieczyszczenie wód podczas prac (osady, paliwa) -> prace poza okresem tarła
- **Uzasadnienie:** Projekt poprawia stan wód, ryzyka z budowy są minimalizowane.
- **Dowody:** Decyzja środowiskowa, pozwolenie wodnoprawne, plan gospodarki osadowej.

Cel 6: Ochrona bioróżnorodności i ekosystemów:

- **Wpływ: Kluczowy i bardzo pozytywny!** Odtworzenie siedlisk, poprawa łączności ekologicznej.
- **Ryzyka/Środki:** Zakłócenie siedlisk w fazie budowy, ryzyko introdukcji gatunków obcych -> prace poza okresem lęgowym, nadzór przyrodniczy, rodzime gatunki roślin.
- **Uzasadnienie:** Projekt jest ukierunkowany na wzmocnienie bioróżnorodności, a potencjalne szkody są minimalizowane i kompensowane długoterminowymi korzyściami.
- **Dowody:** Decyzja środowiskowa (z procedurą dla Natura 2000)

Najczęstsze Błędy w Dokumentacji DNSH

1. Ogólnikowe Opisy:

- **Błąd:** "Projekt będzie proekologiczny".
- **Poprawnie:** Opisz, JAK i za pomocą JAKICH ŚRODKÓW to osiągniesz.

2. Brak Konkretnych Dowodów:

- **Błąd:** Odwołanie do ogólnych przepisów prawa.
- **Poprawnie:** Załącz konkretne dokumenty projektu (decyzje, pozwolenia, audyty).

3. Pomijanie Celów:

- **Błąd:** Skupienie się tylko na wybranych celach.
- **Poprawnie:** Ocena musi być przeprowadzona dla **wszystkich sześciu celów**, nawet jeśli wpływ jest neutralny.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Najczęstsze Błędy w Dokumentacji DNSH

Brak Spójności:

- **Błąd:** Opis projektu w formularzu różni się od tego w załączonej dokumentacji.
- **Poprawnie:** Cała dokumentacja musi tworzyć spójną całość.

Brak uwzględnienia Całego Cyklu Życia Projektu:

- **Błąd:** Skupienie się tylko na fazie eksploatacji.
- **Poprawnie:** Analiza od "kołyski do grobu" (faza budowy, eksploatacji, demontażu).

Niewłaściwe Zrozumienie "Znaczącej Szkody":

- **Błąd:** Zbagatelizowanie realnego, poważnego ryzyka lub uznanie każdej drobnej niedogodności za "znaczącą szkodę".
- **Poprawnie:** Odwołanie do kryteriów "znaczącej szkody" w wytycznych KE i krajowych (np. **"Poradnik_weryfikacji_inwestycji..."**).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Podsumowanie Bloku II

Proces oceny DNSH wymaga systematycznego podejścia.

Kluczowe jest prawidłowe wypełnienie Oświadczenia DNSH i dostarczenie dowodów.

Należy uważać na typowe błędy i rzetelnie analizować ryzyka.

DNSH dotyczy całego cyklu życia projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

BLOK III

Zasada DNSH a Zielone Zamówienia Publiczne

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Wdrażanie zrównoważonych wymagań w procesie zakupowym

Wprowadzenie do Zielonych Zamówień Publicznych (GPP).

Prawne podstawy GPP w Polsce i UE.

Jak formułować ekologiczne kryteria w opisie przedmiotu zamówienia (OPZ).

Uwzględnianie cyklu życia produktów i usług.

Przykłady i dobre praktyki.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Zielone zamówienia publiczne (GPP)

Definicja GPP: Nabywanie towarów, usług i robót budowlanych o ograniczonym wpływie na środowisko w całym ich cyklu życia.

Dlaczego GPP?

- Wsparcie zrównoważonego rozwoju.
- Efektywność kosztowa w długim terminie.
- Stymulowanie innowacji.
- Wzór do naśladowania dla sektora publicznego.
- Zgodność z politykami UE (Zielony Ład, DNSH).

Różnica między "zielonym" a "zrównoważonym" zamówieniem: zielone (środowisko) vs. Zrównoważone (środowisko, społeczeństwo, ekonomia).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Ramy prawne GPP i bezpośredni związek z DNSH

Dyrektywy UE w sprawie zamówień publicznych (2014/24/UE, 2014/25/UE): umożliwiają uwzględnianie aspektów środowiskowych.

Prawo Zamówień Publicznych w Polsce (Ustawa PZP): art. 99, 104, 439 – możliwość uwzględniania aspektów środowiskowych.

Wytyczne Komisji Europejskiej i krajowe: wymogi DNSH muszą być odzwierciedlone w procesie zamówień publicznych.

Jak DNSH wpływa na GPP? jeśli projekt musi spełniać DNSH, to wszystkie zakupy i usługi w ramach tego projektu muszą być zgodne z tą zasadą.

Jak Uwzględniać DNSH w opisie przedmiotu zamówienia (OPZ)

OPZ to klucz do GPP i DNSH: precyzowanie oczekiwań od wykonawców.

Konkretne wymagania środowiskowe: przełożenie celów DNSH na wymierne kryteria.

Przykłady zastosowania w OPZ (dla różnych celów):

- Sprzęt o niskiej emisji, OZE na budowie, efektywność energetyczna.
- Rozwiązania retencjonujące wodę, materiały odporne na klimat.
- Systemy mycia bezodpływowe, ograniczenie zużycia wody.
- Selektywna zbiórka odpadów, recykling, materiały z recyklingu.
- Technologie minimalizujące hałas/pyły, farby o niskiej zawartości LZO.
- Prace poza okresem lęgowym, rodzime gatunki roślin.

Znaczenie specyfikacji technicznych i norm: odwoływanie się do norm (ISO),

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kryteria oceny ofert i warunki realizacji umowy

Kryteria oceny ofert: stosowanie kryteriów środowiskowych poza ceną (np. lepsza efektywność, wyższy procent recyklingu, innowacyjne technologie, certyfikaty).

Warunki realizacji umowy: zapisy zobowiązujące wykonawcę do przestrzegania wymagań DNSH (np. minimalizacja wpływu, raportowanie, kary umowne).

Monitoring i weryfikacja w trakcie realizacji: inspekcje, analiza dokumentacji, współpraca z nadzorem środowiskowym.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Koncepcja Cyklu Życia (Life Cycle Thinking - LCT): ocena wpływu produktu/usługi na środowisko na wszystkich etapach (pozyskanie surowców, produkcja, transport, użytkowanie, koniec życia).

Znaczenie dla DNSH i GPP: unikanie przenoszenia problemów środowiskowych, zakup trwały zrównoważonych rozwiązań.

Jak zastosować LCT w zamówieniach? wymagania w OPZ (np. certyfikaty EPD), kryteria oceny ofert (łatwość recyklingu, długa żywotność).

Podsumowanie bloku III i dobre praktyki GPP

GPP nie jest opcją, a wymogiem w projektach objętych DNSH.

Diabeł tkwi w szczegółach: wymagania środowiskowe muszą być precyzyjne i weryfikowalne.

Myślenie o cyklu życia jest kluczowe.

Współpraca z rynkiem: zachęcanie wykonawców do oferowania ekologicznych rozwiązań.

Zasoby: korzystaj z dostępnych narzędzi i poradników.

Wnioski ze szkolenia

DNSH to fundamentalna zasada dla wszystkich inwestycji finansowanych ze środków unijnych.

Obejmuje sześć celów środowiskowych, a projekt nie może wyrządzać znaczących szkód żadnemu z nich.

Wymaga rzetelnej analizy ryzyka i wykazania braku znaczącej szkody, wspartej dowodami.

Dotyczy całego cyklu życia projektu.

Jest ściśle powiązana z Zielonymi Zamówieniami Publicznymi.

To nie tylko obowiązek, ale i narzędzie do tworzenia bardziej zrównoważonych inwestycji.

Dostępne są liczne materiały i wsparcie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

BLOK IV

Podsumowanie i sesja Q&A

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Otwarta sesja pytań i odpowiedzi

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Pliki do pobrania

Ocena DNSH dla Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko:

[↓ Ocena DNSH FEnIKS 2021-2027 \[pdf, 2 MB\]](#)

Przykłady oceny DNSH w Funduszach Europejskich dla regionów:

[↓ Ocena DNSH FEdKP \[pdf, 2 MB\]](#)

Poradnik weryfikacji inwestycji pod względem wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu w okresie programowania UE 2021-2027:

[↓ Poradnik \[pdf, 4 MB\]](#)

Zasada DNSH a zielone zamówienia publiczne:

[🔗 Zielone zamówienia publiczne →](#)

Organizacja wydarzeń w zielonym standardzie:

[🔗 Zielony standard wydarzeń →](#)

Punkt dla Przyrody przygotował przykładowy katalog opisów działań i dowodów potwierdzających realizację projektu w zgodzie z zasadą DNSH. Nie jest to katalog obligatoryjny i zamknięty, należy go dostosować do założeń i warunków realizowanego projektu:

[↓ Materiał pomocniczy- stosowanie zasady DNSH \[xlsx, 39 KB\]](#)

[🔗 Kodeks dobrych praktyk dla klimatu i środowiska →](#)

Ustawa o zasadach realizacji zadań

finansowanych ze środków europejskich w
perspektywie finansowej 2021-2027

Zasady realizacji działań informacyjno-
promocyjnych

Wytyczne dotyczące kwalifikowalności
wydatków na lata 2021-2027

Wytyczne dotyczące realizacji zasad
równościowych w ramach funduszy unijnych
na lata 2021-2027

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

**Autor
prezentacji
Piotr Berta**

Fundusze Europejskie

**Centrum Koordynacji Projektów
Środowiskowych
ul. Kolejowa 5/7, 01-217 Warszawa**

Dziękuję za uwagę

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych